

קול האמונה

ערש"ק תצוה - זכור תשס"ד

ג'יון י"א

ילקוט מאמרים לקיום התורה ואמונה

מלחמה לה' בעמלק מדור דור

מתוך מאמר אומר אני מעשי למלך מאת מרן הגה"ק ר' אלחנן וואסערמאן זצ"ל

ואז אוי למחזיקיהם ולמחניפיהם. וכן באה"ק הדבר ברור כשמש שתקיא הארץ אותם, כי היא פלטרין של מלך ואינה מקיימת עוברי עבירה ומכ"ש עוברים להכעיס (אינני בא בזה לא לקלל ולא לברך, אלא כיון שהדברים כתובים בתורה על כרחנו יתקיימו).

ידוע שבמלחמה כל צד צריך לידע איה נמצא מקור כחו של הצד שכנגדו, אולי יוכל להחלישו שם. וגם אנחנו צריכין לידע במה כוחו של עמלק גדול ובאיזה אופן אפשר להחלישו. ודבר זה גילתה לנו תורה בהכתוב (שמות י"ז, ח): וילחם עם ישראל ברפידים, ופירשו רז"ל שנרמזו לנו בזה מפני מה היה כח בעמלק להלחם עם ישראל, ושרפו ידיהם מדברי תורה (סנהדרין ק"ו. וברש"י). ולמדנו מזה כי סיבת כחו ועיזונו של עמלק הוא ברפיונו בלימוד התורה. וא"כ כל מה שמתגבר אצלנו הרפיון בדברי תורה מתגבר כחו של עמלק. ולהיפוך, אם נתחזק בלימוד התורה יחלש כחו של עמלק. וא"כ עלינו להתאמץ בכל עוז להפיץ לימוד התורה, ללמוד לעצמו ולגדל בניו לת"ת ולהחזיק בידי אחרים הלומדים, וזהו חיצונית מות לעמלק. ואף שהדבר הזה אינו מורגש לעיני בשר, אבל הלא אין לנו חושים להשיג במ דברים רוחניים ומדעת עצמנו לא נדע בזה מאומה, זולתי המקובל בידנו מרז"ל בתורה שבע"פ. וכל אדם מישראל הלומד תורה או מחזיקה מחליש במדה ידועה כחו של עמלק ויש לו איזה חלק במצות מחיית עמלק. ואין אלו דברי דרוש, כי צריכין אנו להאמין בפירושי רז"ל להמקראות, שהן דברים כהווייתן ממש. וכבר כתב הרמב"ן

כלפי מעלה" (מדרש איכה רבתי ג', מ"ג). אמנם בז' אומות, אף שעשו כל התועבות, אבל כונתן היתה להנאת עצמן ולא להכעיס.

והנה רז"ל מסרו לנו מפתח לכל סיפורי התורה "מעשה אבות סימן לבנים" (עי' רמב"ן ריש פ' וישלח), וא"כ גם מעשה עמלק סימן לזרעו ונמצינו למדין מזה, כי העושים להכעיס הן מזרע עמלק. ושמעתי מהקדוש בעל חפץ חיים ז"ל אודות היעווסעקעס בזה"ל: "ביי מיר איז ברור אז זיי זיינען פון זרע עמלק"....

והנה כתוב (שמות י"ז, ט"ז) מלחמה לה' בעמלק מדור דור, והעידה תורה בזה כי המלחמה הזאת קיימת בכל הדורות עד בוא המשיח, אלא שבדורות הקודמין עת שלטון התורה בישראל, נהלו המלחמה זרע עמלק מאוה"ע, אבל מעת שפרקנו עול התורה ממנו ושרצו זרע עמלק בתוכנו ונתרבו בינינו המומרים להכעיס, כמו היעווסעקעס הנמצאים לא לכד כמדינה האדומה, כי אם בכל תפוצות ישראל, מקצה הארץ ועד קצה הארץ וגם באה"ק, אשר המתיוונים שמה הן אותן היעווסעקעס בעצמן ואין שום הבדל ביניהם, רק שאלו כותבים בזארגון יידיש ואלו כותבים ומפספטים בזארגון עברי - ניי העברעאיש -- אב"ע על ה"ל ויה"ל נשבע הקב"ה שאין שמו שלם ואין כסאו שלם עד שימחו מן העולם. וכ"כ גדלה עניות הדעת בימינו, שחלק גדול מעמנו תומכים אותם בכספם לגדלם ולהחזיקם ולא ידעו ולא יבינו דבר ה' "בפרוח רשעים כמו עשב, ויציצו כל פועלי און להשמדם עדי עד" (תהלים צ"ב, ח').

נצטוינו גבי ז' אומות לא תחיה כל נשמה (דברים כ', ט"ז), וגבי עמלק תמחה את זכר עמלק (דברים כ"ה, י"ט) ולא כתיב את עמלק, אלא את זכר עמלק. ופירש"י שלא יהא שם עמלק נזכר אפילו על הבהמה. והוא מפורש בכתוב גבי שאול שנצטוה להחרים גם הבהמות (שמואל א' ט"ו, ג') משא"כ בז' אומות, שאין חובה להרוג את בהמותיהם. עוד גבי עמלק נשבע הקב"ה, שאין שמו שלם ואין כסאו שלם עד שימחה עמלק מן העולם (רש"י סו"פ בשלח, מדרש תנחומא סוף תצא), ולא מצינו בתורה חרון אף כזה על שום אומה ולשון, זולת עמלק. וצריך להבין פשוטי הדברים בזה.

והנה במלחמת עמלק עם ישראל צריך להבין מה היה חפצו ומטרתו של עמלק במלחמה זו, בשעה שישראל הלכו לדרכם ולא עלה בדעתם להתגרות בו וא"כ לא היה לו צורך להגין על עצמו. וגם אין לומר שהיתה כונתו להרחיב את גבולו בכיבוש ארצות, שהרי במדבר היו. וגם לא היו מתעכבים, אלא הולכים תמיד ממסע למסע ולכאורה היא חידה סתומה. אבל פתרון החידה הזאת מפורש בכתוב (שמות י"ז, ט"ז): "מלחמה לה' בעמלק", היינו שעמלק הלך ללחום נגד הקב"ה ואילו היה יכול לעשות סולמות לעלות לרקיע היה עושה כן, אבל כאשר זה לא היה בכחו, ערך מלחמה נגד ישראל, שהם עבדי ה' והיו הולכים לקבל עול מלכות שמים. וא"כ כל חפצו היה לא להנאתו אלא להכעיס נגד הקב"ה ולבוזות כבוד שמים בכל יכלתו. "נוטל מילות וזורקן

בפירוש חומש, כי כן דרך הכתובים לפרש ולרמוז ומעתה הדרך כבושה וגלויה לפנינו והכלי זיין בידינו וברשותינו להפיץ דעת תורה ויראת ה' בכל יכלתו, אבל צבת בצבת עשויה (אבות פ"ה מ"ו) מי ילך לפנינו בדור יתום כזה אשר נותרנו ערומים ? והעצה לזה היא התאגדות היראים לחטיבה אחת, למטרה זאת לבדה. כמאמר הרמב"ם "מימי לא נצחני אלא בעל מלאכה אחת", ושא לעסוק בדברים הרבה, אלא בעבודה אחת, ואין עושין מצות חבילות חבילות (ברכות מט). ושנינו במשנתנו (סנהדרין עא:), פיזור לצדיקים רע להם ורעלולם, כינוס לצדיקים טוב להם וטוב

לעולם. כי כל יחיד ויחיד בפני עצמו מה כחו, ודיו להפקיע את עצמו. והיתרון לרבים על היחיד בדרך הטבע ובדרך סגולה. בדרך הטבע, גמירה דטונא דמדלי אינש על כתפיה אינו אלא שליש ממשאו שמסייעין אותו להרים (סוטה לד.). ובדרך סגולה, כי זכות הרבים מסייעתם להשיג סיעתא דשמיא, ואינו דומה מועטין העושין את המצוה למרובין העושין את המצוה (תו"כ ורש"י בחקותי כ"ו, ח), ועי"ז ש"ש מתקדש ככתוב (דברים ל"ג, ה) ויהי בישורון וגו', ובאופן זה יש לצפות שירחם ה' על עמו, לכלות פשע ולהתם חטאת מקרבנו, ובזמן שהקל קול יעקב אין ידי עשו שולטות בו (בראשית רבה פס"ה, ט"ז).

עצת התורה - (י)

לאחבנ"י תושבי ארה"ק, הדרך אשר הורה לנו יעקב אבינו, במבואר מדברי רבותינו הראשונים ואחרונים ז"ל

וילן אוחס לחמר צמק"א (קידושין כ"ט) ארז"ל אין לו אלא לשון זירוז, מיד ולדורות, וניחא דמי הכא לדורות צא ללמד, ויכיו זכירים צגלותינו זה צכצודו כמו שנראה ממדרש רב דצכל עשו שכיו החכמים אלל מלכי אדום על לורכי ישראל היו עוסקים צפרשה זו ללמוד ממנה כינד יתכנו, וכמו שפירש הרמב"ן שכל פרשה זו רמז לעתיד.

חרדים עכ"ת

לְשֵׁם יְחִוּד קוֹדֶשׁ אַ בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינָתִי וכו', הִנֵּה אֲנַחְנוּ בְּאִים לְקַיִים מְצוֹת עֲשֵׂה זְכוּר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לְךָ עִמָּלֶךְ זְכוּר בְּפֶה לְתַקֵּן אֶת שׁוֹרְשֵׁה בְּמָקוֹם עֲלִיוֹן וְלַעֲוֹרֵר מִלְּאֲכֵי מְרוֹם לְמַרְפְּבוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת הַמוֹפְקָדִים בְּמְצוֹת פְּרָשָׁה זֹאת לְנִקּוֹם נִקְמַת ה' מֵאֵת זֶרְעוֹ שֶׁל עִמָּלֶךְ וְגַם הָעֶרֶב רַב מֵהָהוּא זֶרְעָא בִישָׂא וְעַתָּה שְׁלַח הָעוֹז עוֹז בְּגִבּוֹרֶתְךָ בְּמִלְּאֲכִיךָ לְהַעֲלוֹת וְלַהֲזַפִּיר עוֹן אֲבוֹתָיו אֶל ה' וְיִהְיוּ נֹגֵד ה' תְּמִיד וַיִּפְרַת מֵאֶרֶץ זְכָרִם עַד בְּלַתִּי הַשָּׂאִיר לוֹ שְׂרִיד אֶדָם אֲלֵקִים יִמְחָץ רֹאשׁ אוֹיְבָיו קִדְקוֹד אֶדָם בְּלִיעַל סֵר צֶלֶם מַעֲלִיָּהֶם בְּצַבָּא הַמְרוֹם, לְהַעֲבִיר גְּלוּלִים מִן הָאֶרֶץ וּמִמְשַׁלַּת זְדוֹן מִן הָאֶרֶץ, כְּאֲמוֹר מִפִּי כְּבוֹדךָ וְאֶשְׁמִיד פְּרִיּוֹ מִמַּעַל וְשָׂרְשָׁיו מִתַּחַת, וְהָיָה ה' לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאֶרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד, וְיִהְיֶה נֹעֵם ה' אֱלוֹקֵינוּ וְעֲלִינוּ וּמַעֲשֵׂי יְדִינוּ כּוֹנְנָה עֲלִינוּ וּמַעֲשֵׂי יְדִינוּ כּוֹנְנָהוּ.

כף החיים או"ח סי' תרפ"ה סקל"ג

כל הכופר בע"ז נקרא יהודי

איש יהודי הי' בשושן הכיירה ושמו מרדכי וכו', ואמאי קרא לוי יהודי על שום שכפר בע"ז, שכל הכופר בע"ז נקרא יהודי (מגילה יג).

בעזרהש"ת יתאספו היהודים הנאמנים לה' ולתורתו הק', המאמינים בגזירת הגלות, ומחכים על ביטול המרידה בה' במהרה,

לכפור בע"ז בעצם יום הפורים

לקדש שם שמים, ולקיים מצות מחיית עמלק ע"י שריפת סמל הכפירה של הע"ז של זמנינו

לשריפת דגל העמלק הציוני

ברוב עם וברחובה של עיר

בווייאמסבורג	Lee Av. cor. Hewes St.	בשעה 3:00
בבארא פארק	13 th Avenue cor. 53 th Street	בשעה 2:30
במאנסי	Adar Ct. cor. Park La.	בשעה 3:00
בקרית יואל	Van Buren cor. Forrest Road	בשעה 12:30

שהוא הכרוז גלוי' שכופרים אנו בפריקת עול הגלות של הציונים ובגאולתם. ולקיים מה שנאמר "ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה", כן אנו בומנינו מכריזים בחוצות ובריש גלי שאין אנו כורעים ומשתחווים להם, אלא אדרבא אנו לוחמים נגד העמלקים האלו, ואנו מחכים רק לישועת ה' ע"י משיח ה' במהרה.

אין השם שלם ואין הכמא שלם עד שימחה זרעו של עמלק

המסדרים

תענית אסתר תשס"ד

מפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע

גזירת הבל"י ה' על חטא שחשבו שיטת הכפירה שהגאולה יהי' ע"י השתדלות עצמי ר"ל

מרון הגאון רבי בנציון שטערנפעלד זצ"ל אב"ד בילסק יע"א

בעמח"ס שו"ת שערי ציון – (הח"י ביקש ממנו הסכמה לספרו משנה ברורה)

יהודה וכתוב בעזרא ד' גם במלכות אחשורוש בתחלת מלכותו כתבו שטנה. ולכן העם שבשושן היו אומרים שאדרבא כדאי לילך על הסעודה למען לבוא באהבה והתקרבות עם שרי מלוכה ויאכלו וישתו עמהם ואז יפעלו עפ"י דרך הטבע מהמלך אחשורוש שירשם לילך לא"י ולבנות בהמ"ק, ואדרבא היו בכעס גדול על מרדכי וסייעתו שהכריזו שלא לילך על הסעודה ובל"י ספק אמרו אז שמרדכי וסייעתו המה רודפי הכ"ל וכמו שאומרים הציונים על הרבנים שהמה רודפי כלל ישראל, ולדעתם אין שעת הכושר יותר מזו לקרב הגאולה עפ"י דרכי הטבע, ולכן לא שמעו לדברי מרדכי.

ולפ"ז יתישב לשון הגמרא מפני שנהנו מסעודתו וכו' ולא אמר מפני שאכלו, דהנה היו כמה וכמה שלא אכלו כגון הטף והזקנים מ"מ כולם נהנו מסעודתו שהי' להם הנאה גדולה ושמחה שע"ז יתקרבו לשרי מלוכה ויגאלו מן הגלות בדרך הטבע.

וניחא נמי מה שאיתא במדרש שהשטן אמר על ישראל שהם מפרישים לבם ואמונתם ממך, וקשה איזה שייכות יש להאמונה האז זה הי' הכל מפני התאבון, וכעת ניחא דעיקר העבירה במה שאכלו ושתו וסברו שע"ז יגאלו ורוצים לבוא להארץ ע"י ביטול התורה ולא התבוננו כי נתגרשו מן הארץ ע"י מה שעברו על התורה ועתה רוצים לבוא להארץ ע"י ביטול התורה ודבר כזה נוגע לכל האמונה, וגם מה שסוברים שהגאולה יהי' עפ"י דרך הטבע ובאמת הוא הכל בהשגחת השי"ת ע"י שמירת התורה, וזה טענת השטן שהם מפרישים לבם ואמונתם ממך. ולכן ניחא וזה אות

זה נגזרה עליהם גזירה וכו'. והדברים תמוהים אחרי שמבואר שכולם הלכו ואכלו ושתו ונשתכרו ונתקלקלו א"כ כולם נכשלו בזנות ומפני מה לא חשב רק מה שנהנו מסעודתו.

ועוד הדקדוק שאמר מפני שנהנו ולא אמר מפני שאכלו אכילת איסור.

ועוד קשה דבגמרא איתא דא"ל רשב"י לתלמידיו שאמרו מפני שנהנו מסעודתו דא"כ אותן שבשושן יהרוגו שבשאר ארצות לא יהרוגו, ובמדרש על פסוק זאת קומתך דמתה לתמר איתא שרשב"י אמר מפני שנהנו מסעודתו והם השיבו א"כ שבשושן יהרוגו וכו' והוא השיב להם וכשלו איש באחיו בעון אחיו מלמד שכל ישראל ערבים זב"ז. והנה מבואר בסנהדרין דל"ז ושבועות ל"ט דכל זמן שאי אפשר למחות ליכא ערבות ואף שכתבתי בהקדמת ספרי הנדפס שיש בזה מחלוקת ויש תנאים שסוברין דאפילו היכא דאין באפשרי למחות יש ערבות, מ"מ קשה להני דס"ל דליכא ערבות היכא דאין באפשרי למחות הא הנך דהיו בשארי מדינות לא הי' להם באפשרי למחות על האנשים שבשושן, ואפילו להני דס"ל דאיכא ערבות אף בשאין אפשר למחות מ"מ אין החטא מערבות בשאין יכולין למחות גדול כ"כ שבעבור זה יהיו להשמיד להרוג ולאבד.

ולכן נלע"ד שאז היו מרדכי וסייעתו מחולקים עם העם הנמצאים בשושן כמו המחלוקת שבין הרבנים עם הציונים, שהנה הציונים אומרים שהגאולה האחרונה תהי' עפ"י דרכי הטבע כמו שהי' בבית שני לדעתם, ואין הגאולה רק ע"י פעולת עצמינו. והנה אז הי' אחר שהעיר ד' את רוח כורש ואמר מי בכל עם ישראל ויעל ואח"ז חזר בו ע"י צוררי

והנה נ"ל לומר דבר חדש בביאור הגמרא במגילה שאלו תלמידיו של רשב"י את רשב"י מפני מה נתחייבו ישראל באותו הדור כלי' א"ל אמרו אתם א"ל מפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע. ויש בזה דקדוק מפני מה אמרו מפני שנהנו מסעודתו ה"ל לאמר מפני שאכלו מסעודתו.

ביותר קשה דבמדרש איתא באריכות דהמן הרשע בעלילה בא עליהם הד"ד ובמלואת הימים עשה המלך משתה לכל העם הנמצאים בשושן הבירה ואין העם האמור כאן אלא ישראל אמר המן לאחשורוש אלקיהם של אלו שונא זימה העמיד להם זונות ועשה להם משתה וכו' ויאכלו וישתו ויעשו כרצונם שנאמר לעשות כרצון איש ואיש כיון שראה מרדכי כך עמד והכריז עליהם ואמר לא תלכו לאכול בסעודתו שלא הזמין אתכם אלא כדי ללמד עליכם קטגוריא כדי שיהי' פתחון פה עם מדת הדין לקטרג עליכם לפני הקב"ה ולא שמעו לדברי מרדכי והלכו כולם לבית המשתה אמר רבי ישמעאל שמונה עשר אלף וחמש מאות הלכו לבית המשתה ואכלו ושתו ונתשכרו ונתקלקלו מיד עמד שטן והלשין עליהם לפני הקב"ה ואמר לפניו רבש"ע עד מתי תדבק באומה זו שהם מפרישין לבם ואמונתם ממך אם רצונך אבד אומה זו מן העולם כי אינם באין בתשובה לפניך אמר הקב"ה תורה מה תהא עלי' אמר לפניו רבש"ע תסתפק בעליונים כו' באותו שעה רץ אליהו בבהלה אצל אבות העולם ואצל בן עמרם ואמר להם עד מתי אבות העולם רדומים בשינה ואי אתם משגיחים על הצרה אמרו לו מפני מה אמר להם מפני שנהנו מסעודתו של אחשורוש ובעובר

על ביטול האמונה לגמרי ולכן נגזרה הגזירה. נמצא עתה מיושב בטוב מה שנתחייבו גם בשארי ארצות להשמיד. משום דבהטעות הזה שהגאולה יבוא עפ"י דרכי הטבע ומה שישתדלו אצל המלך והשרים בזה טעו גם בשארי ארצות ולפעמים ראו זה את זה ודברו עם היושבים בשושן אודות זה ולכן הוי מיחשב כמו שאפשר למחות דה"ל להם להעבירם מדעתם זו ולכן נענשו בשביל ערבות.

(שערי ציון דרוש ב' לפ' זכור)

ועוד קשה הלשון בגמרא מפני שנהנו מסעודתו הלשון מפני שנהנו מאוד תימה דה"ל לומר מפני שאכלו מסעודתו.

והנה במדרש אסתר על פסוק אם על המלך טוב, א"ר יצחק נפחא המן הרשע בעלילה גדולה בא על ישראל אמר המן לאחשורוש אלהיהם של אלו שונא זימה העמד להם זונות ועשה להם משתה וגזר עליהם שיבוא כולם שיאכלו וישתו ויעשו כרצונם שנאמר לעשון כרצון איש ואיש כיון שראה מרדכי כך עמד והכריז עליהם ואמר להם לא תלכו לאכול בסעודתו שלא הזמין אתכם כי אם ללמד עליכם קטיגוריא כדי שיהא לו פתחון פה עם מדת הדין לקטרג עליכם לפני הקב"ה ולא שמעו לדברי מרדכי והלכו כולם לבית המשתה, א"ר ישמעאל שמנה עשר אלף וחמש מאות הלכו לבית המשתה אכלו ושתו ונשתכרו ונתקלקלו מיד עמד שטן והלשין עליהם לפני הקב"ה רבש"ע עד מתי תדבק באומה זו שהם מפרישין לבם ואמונתם ממך אם רצונך אבד אומה זו שאינם באין בתשובה לפניך יעו"ש במדרש באריכות.

והנה נראה שלא היתה גזירה מוחלטת מן המלך שמחויבים לילך לבית המשתה רק הדבר הי' תלוי ברצונם דאם היתה גזירה מוחלטת שמחויבים

לילך דוקא איך הי' מרדכי מכריז שלא ילכו ולבטל הגזירה של המלך, אלא שלא הזמין אותם לכבודם וכן מבואר הלשון שלא הזמין אתכם, וא"כ מהחובה להבין מפני מה באמת הלכו כולם ולא הי' אחד שישמע לדברי מרדכי. והנה זה בודאי נראה שלא הלכו לכתחילה להתקלקל בזנות רק לכתחילה הלכו לאכול ולשתות רק שממילא נעשית אחרי שאכלו ושתו ונשתכרו ממילא נתקלקלו אח"כ בזנות וכן מבואר הלשון שמנה עשר אלף וחמש מאות הלכו לבית המשתה אכלו ושתו ונשתכרו ונתקלקלו משמע שבתחילה לא נתקלקלו רק אחר שאכלו ושתו ונשתכרו ונתקלקלו. גם החובה לבאר השטן שאמר שהם מפרישים לבם ואמונתם איך שייך לאמר שמפרידין אמונתם הלא חטאו רק לתאבון ואין שייך כלל לאמונה וגם מה זה שאמר השטן שאינם באין בתשובה לעולם.

ולבאר הדבר נלע"ד דהנה ידוע שכורש המלך הכריז בכל מלכותו מי בכל עם ד' ויעל ואח"כ חזר בו ע"י צוררי ישראל שהשטינו על ישראל ומבואר במדרש שכורש חזר בו ואמר מאן דעבר פרת עבר ומאן דלא עבר לא עבר גם מבואר. גם במלכות אחשורוש כתבו שטנה והנה הי' דעת העם בשושן דהגאולה יהי' עפ"י דרך הטבע ולא כדעת מרדכי וסייעתו שהגאולה יהי' עפ"י ישועת ד' ורק עפ"י דרך הטבע יהי' וכדעת הציונים דכעת ולזה כאשר אחשורוש הזמין להם בסעודה שמחו מאוד ואמרו זה טובה גדולה שיהי' להם הכרות והתקרבות עם שרי מלוכה היושבים ראשונה במלכות שיאכלו עמהם וישתו עמהם וירקדו עמהם ועי"ז ישיגו הגאולה עפ"י דרך הטבע, ואדרבא צעקו ככרוכי' על מרדכי וסייעתו ואמרו שהמה רודפים הכלל וכמו שאומרים הציונים עתה ואף שיאכלו מאכלות

אסורות מ"מ בשביל פקוח נפש מהכלל הכל מותר.

ומעתה ניחא מה שמבואר הלשון בגמרא מפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע ואינו מבואר מפני שאכלו מסעודתו דבאמת בשושן היו הרבה מאוד יותר משמנה עשר אלפים וחמש מאות שהלכו לבית המשתה, ונשאר הרבה שלא אכלו מאכלות אסורות ולא נתקלקלו, וכן מבואר הלשון שמנה עשר אלף וחמש מאות הלכו לבית המשתה משמע שנשאר הרבה שלא הלכו ושמעו לדברי מרדכי וסייעתו אבל מ"מ נהנו מזה, שגם המה היו בטעות הזה שאותן האנשים שהלכו יעשו טובה גדולה ויפעלו ששרי המלוכה יבקשו מן המלך שימלא דברי כורש שילכו אחב"י לארצם וכמו הציונים הכשרים היו בטעות הזה שיבוא ישועה ע"י דאקטאר הערצל ומאקס נרדוי וסייעתם אף שאינם בעלי ד"ת כלל ולכן הי' חרוון אף גם על הכשרים שנהנו מזה והאמינו שהגאולה יבוא ע"י אנשים כאלו שאוכלים מאכלות אסורות ובאמת הגאולה יבוא מישועת ד' ולא ע"י דרך הטבע כלל.

והראי' שגם אח"כ אחר נס אסתר למה לא בקשו מרדכי ואסתר כלל שאחשורוש יצוה שילכו לארץ ישראל אחרי שנעשו אח"כ מקורבים למלכות באופן נפלא מאוד וכן דניאל וחנני' מישאל ועזרי' לא בקשו כלל ע"ז ובודאי הי' דבריהם נשמעים למלכות אך באמת ידעו שהגאולה נצרכת לבוא ע"י ישועת ד' ולא ע"י השתדלות אנושי כלל וגם בתחלה מבואר העיר ד' את רוח כורש שהיתה רק הערת ד' ולא ע"י השתדלות אנושי כלל.

ולכן קטרג השטן שמפרידין לבם ואמונתם מהקב"ה שדבר זה תלוי באמונה וד"ת, ...

שערי ציון דרוש ד' לפ' זכור

